

Początki działalności

1885 - 1920

Początki działalności szkoły zawodowej w Koronowie wiąże się z rokiem **1885**. Taka data widnieje w aktach Państwowego Archiwum w Bydgoszczy oraz prowadzonej od 1934 roku *Kronice szkolnej*.

Zadaniem

Państwowej Szkoły Doksztalającej

, bo tak brzmiała jej pierwotna nazwa, było przygotowanie uczniów do zawodów rzemieślniczych i zawodu kupieckiego.

Początkowo nauka odbywała się w budynku szkoły przy ul. Sobieskiego, a w roku 1897 zajęcia przeniesiono do nowo wybudowanego gmachu przy ul. Szkolnej, gdzie dzisiaj mieści się Liceum Ogólnokształcące. Pierwsze ćwierćwiecze działalności koronowskiej szkoły zawodowej jest słabo udokumentowane. Dokładniejsze informacje pojawiają się dopiero w roku 1912, a podstawą ich wiarygodności są zachowane listy obecności uczniów, które podają, iż w tym czasie istniały trzy klasy: kupiecka i dwie rzemieślnicze (w sumie 80 uczniów).

W latach I wojny światowej ilość klas pozostała niezmienną, zmniejszyła się natomiast liczba uczniów. I tak w roku szkolnym 1917/1918 ogółem do szkoły uczęszczało tylko 28 osób.

1 października **1919** roku to data pojawienia się w szkole doksztalającej pierwszego nauczyciela o polskim nazwisku. Był nim Leonard Żuchowski, przyszły wieloletni kierownik szkoły.

Okres międzywojenny

Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa w Koronowie rozpoczęła pracę w niepodległej

Polsce 1 października **1920** roku. Uczniowie pochodzili bądź z samego miasta, bądź z pobliskich wiosek. Ich liczba, w porównaniu do liczby uczniów w placówkach tego samego typu w Bydgoszczy, nigdy nie była bardzo duża. W okresie międzywojennym program nauki traktowany był dość elastycznie. Jego treści, opracowywane przez nauczycieli, wyznaczał przyszły zawód oraz stopień zapotrzebowania rzemiosła, przemysłu i handlu. Wśród przedmiotów ogólnokształcących występowały: religia, język polski i korespondencja zawodowa, nauka o Polsce (a w niej krajoznawstwo i geografia gospodarcza oraz nauka obywatelstwa), rachunki i kalkulacja zawodowa, higiena ogólna i zawodowa, materiałoznawstwo z chemią oraz fizyka przemysłowa. Do przedmiotów zawodowych należały: rysunki (odręczne pismo plakatowe, kreślenie geometryczne i rzutowanie, rysunki zawodowe), technologia zawodowa, nauka o zawodzie, organizacja warsztatu oraz księgowość. Poza tym raz w tygodniu odbywały się też dwugodzinne zajęcia wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Dość rozległy był wachlarz przygotowania zawodowego. W latach 30-tych placówka uczyła młodocianych pracowników w 28 zawodach, których przegląd charakteryzuje ówczesną gospodarkę miasta i okolic. Należały do nich zawody dzisiaj już niespotykane, takie jak: drogerzysta, kołodziej, siodlarz, kupiec kolonialny.

Koronowska szkoła doksztalająca była placówką typowo męską. W dokumentach szkolnych okresu międzywojennego zachowały się akta jedynie trzech dziewcząt pobierających naukę w zawodzie fryzjerskim: Stefanii Jankowskiej, Haliny Arkuszewskiej i Zofii Starzyńskiej.

Wraz z wybuchem II wojny światowej koronowska szkoła zawodowa, dzieląc los wszystkich pozostałych placówek oświatowych, przestała istnieć. Dokumenty szkolne przetrwały jednak lata okupacji, ukryte przez kierownika Pawła Gabrysia we wnękach poddasza jego mieszkania przy ul. Sienkiewicza 7.

Rozwój i działalność szkoły w latach 1945 - 1968

1 września 1945 roku wznowiono naukę w Publicznej Szkole Doksztalającej. W pierwszym roku działalności lekcje prowadzone były w budynku Publicznej Szkoły Powszechnej przy ul. Szkolnej 4 przez nauczycieli dochodzących z tejże szkoły. Odbywały się one popołudniami, po zakończeniu zajęć szkoły powszechnej. W nowym roku szkolnym szkoła dostała odrębne pomieszczenia w budynku przy ul. Sobieskiego 16, gdzie działała do września 1949 roku. Budynek pozbawiony był jakiegokolwiek wyposażenia, jednak dzięki pomocy miejscowej

społeczności skompletowano 3 sale szkolne.

Przez wiele trudnych powojennych lat (tj. 1945-1968) placówką kierował tylko jeden człowiek – Paweł Gabryś, nauczyciel matematyki, całkowicie oddany swojej pracy. Dzięki jego staraniom niewielka szkoła stopniowo rozwijała się, powiększając powoli swoją bazę lokalową i przyjmując z roku na rok coraz więcej uczniów. W tym okresie szkoła kilkakrotnie zmieniała nazwę i profil kształcenia w zależności od potrzeb „socjalistycznej gospodarki” regionu.

3 lutego 1947 roku nastąpiła na mocy dekretu ministerialnego pierwsza po wojnie zmiana nazwy placówki na Publiczną Średnią Szkołę Zawodową w Koronowie.

Absolwenci i grono nauczycielskie, czerwiec 1948 r.

W pierwszym rzędzie trzeci od lewej dyrektor Paweł Gabryś.

Nowy etap w historii szkoły rozpoczął się we wrześniu 1949 roku, kiedy to w związku z reorganizacją szkolnictwa na terenie Koronowa „zawodówkę” przeniesiono do budynku po dawnym hotelu przy ulicy Dworcowej 53 (wówczas Gen. Stalina), gdzie mieści się do dzisiaj. Budynek, nieprzystosowany do potrzeb szkolnych, należało przebudować i odnowić. W latach sześćdziesiątych mieściło się w nim 6 sal lekcyjnych, biblioteka szkolna, pokój nauczycielski, kancelaria dyrektora, pokój lekarski, pomieszczenie kółka fotograficznego, archiwum szkolne i mieszkanie dla woźnego. Na dziedzińcu szkolnym wybudowano dodatkowy barak mieszczący 2 sale lekcyjne.

Podstawą działalności szkoły typu zawodowego, przyjmującej uczniów niepracujących, jest istnienie warsztatów, w których mogliby oni odbywać praktyczną naukę zawodu. Załączkiem

warsztatów szkolnych stała się ślusarnia przy ulicy Bydgoskiej 5 należąca do Józefa Boińskiego, gdzie w 1949 roku prowizorycznie przystosowano na poddaszu pomieszczenie do obróbki ręcznej metali, a następnym roku otwarto kuźnię i spawalnię.

1 września 1951 roku w związku z kolejną reorganizacją szkoła otrzymała nową nazwę – Zasadnicza Szkoła Metalowa ze specjalnością ślusarstwa maszynowego. Zachowując warsztat przy ul. Bydgoskiej rozpoczęto prace adaptacyjne budynków gospodarczych na zapleczu szkoły przy ul. Dworcowej. W efekcie powstała sala obróbki ręcznej i mechanicznej metali, kuźnia i narzędziownia z magazynem. Kolejny etap modernizacji warsztatów wiąże się z jeszcze jedną zmianą organizacyjną placówki, która od września 1954 roku nosi nową nazwę Zasadniczej Szkoły Mechanizacji Rolnictwa o dwuletnim programie nauczania. Do nowych zadań szkoły musiały dostosować się warsztaty, które do 1955 roku powiększyły się o nowowybudowaną halę ślusarską, halę montażu i demontażu ciągników i maszyn rolniczych, spawalnię, zmywalnię i kuźnię.

Hala obróbki ręcznej. Zdjęcie z 1955 roku.

Rolniczy profil placówki wykorzystwały władze szkolne, wprowadzając w 1956 roku kolejną zmianę. Tym razem placówka została przemianowana na Jednoroczną Szkołę Traktorzystów, której zadaniem było wyszkolenie na 11-miesięcznym kursie 120 traktorzystów dla spółdzielni produkcyjnych. Była to typowa akcja doraźna, w wyniku której uczniów ZSMR przeniesiono do innych szkół (głównie do Kowalewa Pomorskiego), a warsztaty zmuszone były prowadzić szkolenie kursowe dla traktorzystów. Sytuacja wróciła do normy w następnym roku szkolnym 1957/58, kiedy to zarządzeniem Ministra Oświaty przywrócono placówce poprzednią nazwę i wprowadzono trzyletni program nauczania w specjalności mechanizatora rolnictwa. W 1961 roku wprowadzono dodatkową specjalność ślusarza maszynowego. Ostatnią zmianą organizacyjną w okresie urzędowania dyrektora Pawła Gabrysia było utworzenie w 1964 roku Technikum Mechanicznego na podbudowie programowej dwuletnich szkół przysposobienia rolniczego. Popularnie zwane SPR-y działały przy naszej szkole od 1963 do początku lat

70-tych.

Wobec rosnącej liczby uczniów, utrzymującej się w drugiej połowie lat sześćdziesiątych na poziomie powyżej 300 osób, dyrektor Gabryś podjął starania o wybudowanie nowego kompleksu szkolnego. W 1967 roku ustalono lokalizację obiektu przy ul. Kotomierskiej i rozpoczęto przygotowania do budowy. Niestety, z dniem 1 września 1968 roku dyrektor Gabryś musiał pójść na roczny urlop dla poratowania zdrowia, a w rok później przeszedł na emeryturę. Bez zaangażowania

i starań wieloletniego dyrektora sprawa rozbudowy szkoły nie doczekała się realizacji. Wraz z odejściem Pawła Gabryśa zakończył się pewien ważny w rozwoju szkoły etap. Był on człowiekiem, który działając uparcie i konsekwentnie w bardzo trudnych latach powojennych, doprowadził do reaktywowania i rozwoju szkoły.

Szkoła po 1969 roku

Po odejściu Pawła Gabryśa naszą szkołą kierowało kilku kolejnych dyrektorów.

Nazwisko dyrektora

Lata

Jerzy Jankiewicz

1969 - 1980

Zbigniew Nowakowski

1980 – 1982

Eugeniusz Banaszewski

1982 – 1990

Aleksandra Jagielska

1990 – 1992

Andrzej Moys

1992 – 1998

Stanisław Rybczyński

1999 - ...

Przez krótki czas na przełomie 1998 i 1999 roku obowiązki dyrektora szkoły z polecenia Kuratorium Oświaty pełnili najpierw Barbara Mazurek – nauczycielka języka polskiego, a później Andrzej Stobrawa – starszy wizytator Kuratorium Oświaty. W marcu 1999 roku w wyniku konkursu dyrektorem został nauczyciel przedmiotów zawodowych Stanisław Rybczyński pełniący tę funkcję do chwili obecnej.

W 1977 roku utworzono nową specjalność kształcenia: kierowca – mechanik pojazdów samochodowych. Poszerzenie oferty edukacyjnej spowodowało przemianowanie placówki, która 1 września 1977 roku przyjęła nazwę Zespołu Szkół Zawodowych obejmujących: Technikum Mechaniczne, Zasadniczą Szkołę Mechanizacji Rolnictwa i Zasadniczą Szkołę Rolniczą (zlikwidowaną w 1981 roku). Kolejną reorganizację przyniósł wrzesień 1980 roku, kiedy to Szkołę Zawodową połączono z koronowskim Liceum Ogólnokształcącym tworząc Zespół Szkół. Pierwszym dyrektorem nowej placówki został Zbigniew Nowakowski, a od 1982 do 1990 roku szkołą kierował Eugeniusz Banaszewski. W takim kształcie szkoła funkcjonowała 10 lat. Dzięki staraniom kierownictwa i całej kadry pedagogicznej we wrześniu 1990 roku z Zespołu Szkół wyodrębniono oddzielną jednostkę oświatową, która funkcjonuje do dzisiaj pod nazwą Zespołu Szkół Zawodowych. Pierwszym dyrektorem nowej szkoły została Aleksandra Jagielska, której głównym zadaniem stało się stworzenie podstaw organizacyjnych placówki obejmującej wówczas Zasadniczą Szkołę Zawodową oraz Technikum Mechaniczne. W skład nowoutworzonej placówki wszedł również działający już od lat 80-tych internat znajdujący się przy ul. Kotomierskiej.

Pod koniec lat osiemdziesiątych, wobec pogarszających się warunków lokalowych oraz stale zwiększającej się liczby uczniów, odżyła idea budowy nowego obiektu szkolnego. Szczególnie zaangażowany w realizację przedsięwzięcia był nauczyciel przedmiotów zawodowych Ryszard Byzdra. Po nabyciu praw związanych z użytkowaniem gruntu przystąpiono do prac budowlanych przy ul. Ogrodowej 54. Nową szkołę oddano do użytku w styczniu 1994 roku. Pięć lat później obiekt ten został rozbudowany o dodatkowe skrzydło z trzema salami lekcyjnymi i nowoczesną stacją kontroli pojazdów, a w 2006 roku oddano do użytku nowy budynek szkolny połączony z obiektem przy ul. Ogrodowej.

Nowy rozdział w historii naszej szkoły otworzyło nadanie placówce imienia generała Stanisława Maczka w kwietniu 1998 roku. Pomysłodawcą całego przedsięwzięcia, jak i wyboru patrona był dyrektor Andrzej Moys, dla którego zarówno patron jak i nowy sztandar stanowiły duszę szkoły. Wybór gen. St. Maczka nie był przypadkowy. Dowódca 1 Dywizji Pancerniej, a wcześniej 10 Brygady Kawalerii Pancerniej był idealnym kandydatem na patrona szkoły o profilu mechanicznym. Poza tym postać generała – świetnego dowódcy, gorącego patrioty i człowieka o nieskazitelnym charakterze – stanowi dla młodzieży wzór do naśladowania, a także stwarza okazję do pogłębiania wiedzy historycznej i pielęgnowania tradycji.

Opracowała Barbara Mularczyk